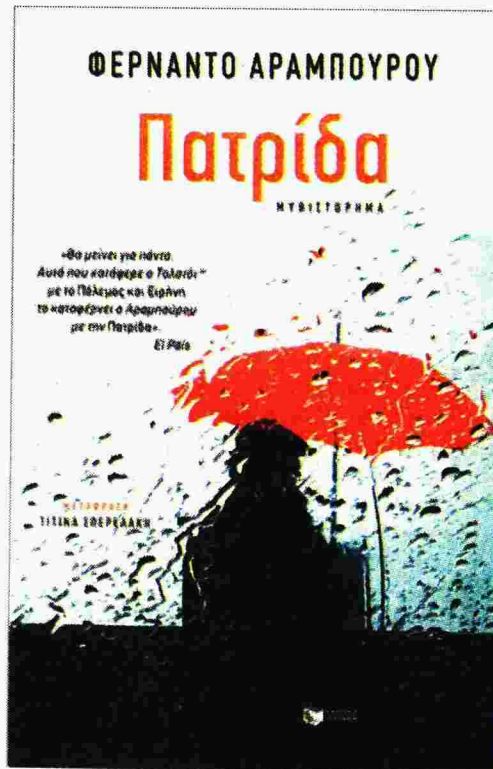

Φερνάντο Αραμπόουρου «Πατρίδα» (μτφ. Τιτίνα Σπερελάκη, εκδ. Πατάκη, 2018)

Το κρίσιμο σημείο στο εξαιρετικά καλογραμμένο και πολυβραβευμένο βιβλίο του Αραμπόουρου είναι η ανακοίνωση της ETA για την οριστική παύση πυρός, το 2011. Οι πληγές όμως δεν κλείνουν με μια ανακοίνωση για ειρήνευση.

Σε κάποια κωμόπολη στη Χώρα των Βάσκων, κάποτε ήταν δύο φίλες: η Μπιτόρι και η Μίρεν («κάτι παραπάνω, αδερφές. Ό,τι κι αν πεις λίγο είναι»). Ο άνδρας της Μπιτόρι έχει εκτελεστεί από την ETA. Ο γιος της Μίρεν είναι στη φυλακή ως μέλος της ETA. Μάλιστα, όλα δείχνουν πως ο γιος της Μίρεν έχει άμεση εμπλοκή στον φόνο του συζύγου της Μπιτόρι.

Μετά τον θάνατο του άνδρα της, η Μπιτόρι είχε φύγει από το χωριό. Όταν όμως η ETA ανακοινώνει την παύση πυρός, αποφασίζει να επιστρέψει. Και τότε όλες οι λεπτές ισορροπίες διαταράσσονται, όλες οι πληγές αρχίζουν να ξαναματώνουν, όλα τα θαμμένα ξαναβγαίνουν στην επιφάνεια. Πέρα από τις πολιτικές συγκρούσεις, πόσο εύκολο είναι να πάρει κανείς τον δρόμο της συγχώρεσης για γεγονότα που δεν μπορούν να ξεχαστούν ποτέ; ρωτάει στις σελίδες της *Πατρίδας* ο συγγραφέας.

Παρόλο που το βιβλίο του Αραμπόουρου δεν κρύβει την πολιτική του άποψη για την ETA και τη σύγκρουση στη Χώρα των Βάσκων, ωστόσο, καθώς επικεντρώνει το ενδιαφέρον του σε προσωπικές ιστορίες πρωταγωνιστών, αποφεύγει κάποιες συνηθισμένες ευκολίες και προσπαθεί να μην είναι εντελώς μονόπλευρο στην οπτική του. Η βία της ETA αποτυπώνεται με τον πιο δραματικό τρόπο, αλλά δεν αποκρύπτεται και η βία του ισπανικού κράτους, οι ταπεινώσεις, η καταστολή, τα βασανιστήρια, οι δολοφονίες από τους κρατικούς ή παρακρατικούς μηχανισμούς, ενώ ακούγεται και η φωνή εκείνων που συμμετείχαν ή ήλπιζαν στο κίνημα για την ανεξαρτησία της Χώρας των Βάσκων.

Λήθη ίσως δεν μπορεί να υπάρξει («γιατί πρέπει να ζητήσουμε συγγνώμη; Ζήτησε κανείς συγγνώμη για τα βασανιστήρια στα αστυνομικά τμήματα, για όλη αυτή την καταπίεση στον βασκικό λαό;»). Τι θα συμβεί όμως άραγε εκείνο το κυριακάτικο πρωινό που οι δύο πρώην φίλες θα βρεθούν αντιμέτωπες, σχεδόν σαν μονομάχοι, σε έναν δρόμο του χωριού;